

Motion till riksdagen 2018/19:3031

av Staffan Eklöf m.fl. (SD)

med anledning av skr. 2018/19:52 Riksrevisionens rapport om Landsbygdsprogrammet 2014–2020

Förslag till riksdagsbeslut

1. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om tillsättandet av en kompletterande snabbutredning av de nationella behoven av landsbygdsutveckling i ljuset av den sårbarhet som har blivit tydlig genom 2018 års torka och tillkännager detta för regeringen.
2. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att regeringen vid förhandlingarna inom EU-samarbetet om de nya reglerna för jordbrukspolitiken ska verka för flexibla skrivningar för centrala indikatorer och tillkännager detta för regeringen.
3. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att kombinera insatsområden i gemensamma budgetar och tillkännager detta för regeringen.

Motivering

Regeringen har till riksdagen överlämnat skrivelse 2018/19:52 om Riksrevisionens rapport om Landsbygdsprogrammet 2014–2020 – utformning och genomförande (RiR 2018:26).

Riksrevisionen beskriver bl.a. regeringens val av åtgärder och fördelning av medel för innevarande programperiod. Riksrevisionen rekommenderar att ett underlag tas fram inför nästa programperiod som utgår från de nationella behoven av landsbygdsutveckling och som innefattar analys av vilka konsekvenser olika val i programutformningen kan få. Syftet är att en sådan strategisk analys ska öka möjligheterna att inrikta programmet mot prioriterade områden och därmed öka möjligheten att uppnå målen för de områden som prioriteras.

Regeringen har tagit fram en departementspromemoria inom Regeringskansliet (Ds 2018:10) med förslag till hur politiken bör förändras på sikt. Där finns ett visst underlag om behoven av landsbygdsutveckling. Sedan dess har svenskt lantbruk drabbats av en

mycket svår torka, som visat på tidigare förbisedda sårbarheter i lantbruket. I januari i år bjöd landsbygdsministern in till ett sakråd om utformningen av den gemensamma jordbrukspolitiken för att komplettera tidigare arbete.

Sverigedemokraterna välkomnar det arbete som gjorts för att ta fram underlag, men anser att en kompletterande snabbutredning behövs om de nationella behoven av landsbygdsutveckling i ljuset av den sårbarhet som har blivit tydlig genom 2018 års torka. Regeringen bör tillsätta en sådan utredning och den bör åtminstone belysa läget för följande punkter och hur läget kan förbättras:

- vattenhushållningen i lantbruket
- samhällets beredskap för kraftsamling för att möta krissituationer
- strukturer för handel med foder
- möjligheterna för framtagande av växsortmaterial för att möta odlingssvårigheter i Sverige.

Företrädare för lantbruksnäringarna och landsbygder ska komma till tals i utredningen. Snabbutredningen ska skyndsamt presenteras för riksdagen.

Riksrevisionen bedömer vidare att uppföljning och utvärdering av landsbygdsprogrammet hittills gett begränsad information om måluppfyllelsen och att värdet av den omfattande information som samlas för de EU-gemensamma indikatorerna är begränsat, både på EU-nivå och på nationell nivå. Enligt Riksrevisionen är det tveksamt om indikatorerna kan ge den information om resultat och effekter som är syftet med resultatrapporteringen. De mäter inte förväntade förbättringar och förändringar. Även den nationella uppföljningen har främst legat på söktryck och utbetalningar av medel, enligt Riksrevisionen. Riksrevisionen rekommenderar regeringen att säkerställa att den nationella uppföljningen och utvärderingen utvecklas så att relevanta underlag om programmets resultat finns tillgängliga inför planeringen av nästa programperiod.

Sverigedemokraterna har sedan tidigare påpekat att de indikatorer som beskrivs i EU-kommissionens förslag till regler för kommande period ofta inte mäter effekter utan snarare åtgärdernas storlek. Att i stället använda indikatorer som verkligen mäter resultat och effekter skulle förbättra uppföljning av resultat och effekter och bidra positivt till det analysarbete som görs vid Jordbruksverket. Samtidigt är samlandet av mätvärden för indikatorer som ligger närmare effekt ofta svårare, och ett sådant val av indikatorer riskerar att leda till mer administrativt arbete och högre kostnader om de inte väljs med omsorg och med hänsyn till svenska förhållanden. Val av indikatorer sker bäst i samråd med näring, myndigheter och annan expertis i Sverige. För att möjliggöra det, anser Sverigedemokraterna att regeringen vid förhandlingarna inom EU-samarbetet om de nya reglerna för jordbrukspolitiken ska verka för flexibla skrivningar för centrala indikatorer, så att det skapas ett nationellt utrymme för framtagande av dessa.

Riksrevisionen bedömer även att det nuvarande landsbygdsprogrammet med många åtgärder, små budgetar och begränsad flexibilitet kan försvåra måluppfyllelse och möjligheterna att nå effekter samt gör administrationen betungande. Sverigedemokraterna föreslår därför att regeringen överväger om det går att förenkla administration och öka måluppfyllelsen genom att kombinera insatsområden i gemensamma budgetar.

Till dess att regeringen har agerat enligt våra förslag anser vi att Riksrevisionens rapport om landsbygdsprogrammet inte är färdigbehandlad av regeringen.

Staffan Eklöf (SD)

Martin Kinnunen (SD)

Mats Nordberg (SD)

Runar Filper (SD)

Yasmine Eriksson (SD)